

Νέα Ελληνικά

γενικής παιδείας

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1: Τι πάει να πει παράδοση;

Συγχωρέστε μου που δεν υπήρξα πιο μεθοδικός στην τοποθέτηση του θέματος. Διαθέτω, βλέπετε, ποιητική ιδιοσυγκρασία που μου απαγορεύει την ομαλή δομή.

Ιδιαίτερα τούτο το χρόνο, που τη γιορτάζουμε κι επίσημα, μας ήρθε ο πειρασμός να θέσουμε το ερώτημα: **Τι πάει να πει παράδοση;** Είν' τα παιδιά, είναι οι πρόγονοι, είναι συνήθεια ή υποχρέωση; Είναι κάτι που μας παρέχει ασφάλεια, ταυτότητα και σιγουριά, ή εμπόδια, αναστολές και αποθάρρυνση για μια προς τ' άστρα εκτόξευσή μας; Πώς είμαστε τοποθετημένοι απέναντί της; Και πώς μας φανερώνεται εντός μας; Με μια εσωτερική διεργασία από ανάγκη που πολλές φορές μας οδηγεί στο βάθος των πηγών μας, ή από διάθεση να ξεχωρίζουμε απ' τους άλλους; Είναι παράδοση οι συνήθειες των πατέρων μας, οι παλιές φωτογραφίες των συγγενών μας, που σκονισμένες χάνονται στα συρτάρια, ή εκείνο το φως που μας αποκαλύπτει, το αποτύπωμα των δακτύλων μας, το περίγραμμα του σώματός μας, η σκιά μας;

Υπάρχει στον καιρό μας μια υπερβολική και αυθαίρετη χρήση της έννοιας παράδοση. Στις μέρες μας πολύ γιορτάζονται τα «παραδοσιακά» και προστατεύονται όχι μόνο απ' τις αρχές, αλλά κι από τους συλλόγους, κι από τα κόμματα και από τις πολιτικές παρατάξεις. Θα' χετε ακούσει πως όλοι σκίζονται να μη χαθεί το «πρόσωπό» μας, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μας, και δίχως να' χουμε δραχμή αποφασίζουμε τη διατήρηση κάθε σπιτιού και κάθε χώρου, μες στον οποίο κάποιος πρόγονος έζησε. Χώρια που υπάρχουν εκπομπές στην τηλεόραση, όπου καλοδιατηρημένες Κυρίες με οδοντιατρική άρθρωση και συνεχώς δακρύζοντα μάτια, προσπαθούν να μας πείσουν πως κάθε πρόγονος, όλοι οι πρόγονοι, αρκεί να μην είναι κάποιος ζωντανός, υπήρξαν όλοι τους υπέροχοι, γενναίοι και εθνικοί. Και αυτά δε χωράνε αμφισβήτηση και κριτική.

Όμως έχουμε και μια διαφορετική παράδοση, πιο προσδευτική. Μες στην οποία ο πατήρ ημών Βαμβακάρης μελοποιεί σε ήχο πλάγιο τη «Γυναίκα της Ζάκυνθος» του Διονυσίου Σολωμού. Και η Μαντώ Μαυρογένους χορεύει βαρύ ζεϊμπέκικο με τη Ρόζα Λούξενμπουργκ ή την Πηνελόπη Δέλτα, ενισχύοντας έτσι το κίνημα για την απελευθέρωση των γυναικών. Όταν μετά τον πόλεμο ο Πικιώνης με μαθητές του τοποθετούσε με περίσσια προσοχή το ένα πετραδάκι πλάι στο άλλο στου Λουμπαρδιάρη, ο Ελύτης είχε κιόλας ανακαλύψει, με τη βοήθεια της Μαρίνας και της Ελένης του, το Αιγαίο, ο Εγγονόπουλος τα σπίτια των Ιωαννίνων, κι ο Μόραλης με τον Νικολάου τις πόρτες και τα παραθύρια της Αίγινας και του Πόρου. Ο Σικελιανός έκανε παρέα με τον Σωτήρη τον Σπαθάρη στην Κηφισιά κι ο Καζαντζάκης έγραφε την «Ασκητική» του απομονωμένος στην Αίγινα. Τότες κι εγώ, γνήσιο παιδί εκείνου του καιρού, πρωτοανακάλυπτα χωρίς μεθύσια και ναρκωτικά, μονάχα με βαρύ γλυκό, τον Τσιτσάνη. Πριν τριανταπέντε χρόνια...

[...]Η αφελής υπενθύμιση της εκ παραδόσεως αρετής μας και της παραδοσιακής γραφικής ιδιοτυπίας μας τουλάχιστον ενισχύει τον τουρισμό, είναι εμπορεύσιμη, που λένε, και στοχεύει στο να ενισχύσει το εθνικό μας φρόνημα. Άλλο, αν με το εμπόριο του γραφικού εκπορνεύεται η εθνική μας ευαισθησία και με τη συνεχή πλύση εγκεφάλου περί του εθνικού διαβρώνεται η πνευματική αντοχή μας. Κι αυτό είναι παράδοση! Κι όμως, όποιος σκέπτεται και όποιος έχει τουλάχιστον την πρόσφατη συνέχεια του τόπου μέσα του, είναι σε θέση ν' αντιληφθεί πως το μόνο που δε μας χρειάζεται πια είναι το γραφικό. Γιατί όλ' αυτά δε μας ενώνουν με τους προγόνους μας, αν δεν τους έχουμε ήδη μέσα μας, τοποθετημένους ανεξίτηλα.

Να μην ξεχνάμε, επίσης, πως η χώρα ήταν κατεστραμμένη απ' τον πόλεμο, την κατοχή και τους Γερμανούς, και το επίσημο ελληνικό κράτος εκείνου του καιρού χτυπούσε κάθε τόσο ένα τεράστιο γκονγκ από το ραδιόφωνο για να μας θυμίζει, με βροντερή φωνή, πως είμαστε 3.000 χρόνων γέροι, λες κι ήταν φάρμακο ή συνταγή για ανοικοδόμηση. Έτσι λοιπόν γεννήθηκε η ανάγκη για ό,τι μικρό, αληθινό και ταπεινό: αντίδραση υγιής, των φωτισμένων, στο φανφαρονισμό¹ και στον επίσημο και προγονόπληκτο σκοταδισμό. Το γραφικό υπήρξε απαραίτητο! Με μόνη διαφορά, πως δεν επρόφθασε να γίνει ουσία και να ξεπεραστεί μέσ' από διεργασίες πνευματικές. Κι ακούγεται παντού το κάπως φαρισαικό² μας αίτημα. **Να μη χάσουμε την εθνική μας ταυτότητα. Αλλά κανείς δεν επιχειρεί να διευκρινίσει ποια στοιχεία ακριβώς συνθέτουν την ταυτότητά μας, για να φροντίσουμε να τα μαζέψουμε και να την προφυλάξουμε επιμελώς μέσα σε πλαστική ή δερμάτινη θήκη. Και τέλος, μας είναι πράγματι απαραίτητη, με τα στοιχεία του παρελθόντος;**

Κείνο που νιώθω σίγουρα μέσα μου είναι μια φυσική **απέχθεια** σ' ό,τι γραφικό. Δε με ενδιαφέρουν οι **συνήθειες** του πατέρα μου και των λοιπών συγγενών, παρά μόνο στο ποσοστό που συντηρούνται μέσα μου και μ' εξυπηρετούν στο σήμερα. Κι αν αυτό που περιέχω είναι μια ένδειξη ελληνικής παράδοσης, τότε καλώς να υπάρξει. Γιατί δε μ' αρέσει να παριστάνω τον πολύ Έλληνα. Θέλω να είμαι όσο είμαι. **Καιρός είναι η έννοια Έλληνας να δώσει τη θέση της στην έννοια Άνθρωπος.** Και τότε πιστεύω πως θα συνδεθούμε με μια πιο βαθιά παράδοση που, κατά σύμπτωση, είναι κι αυτή γνησίως ελληνική.

Με δυο λόγια το θέμα μας είναι: Υπάρχει στον καιρό μας μια υπερβολική και **αυθαίρετη** χρήση της έννοιας παράδοση. Είμαστε σε θέση να βρούμε την αληθινή ροή μας μες στους καιρούς που έρχονται, για να δεχθούμε κάποτε μια οδυνηρή πραγματικότητα ως τη μόνη αλήθεια; Ποια είναι τα ηθικά στοιχεία μέσα απ' την παράδοση για να τα συλλέξουμε και πώς θα επιτευχθεί η απόρριψη του γραφικού;

Μάνος Χατζιδάκις, Ο καθρέφτης και το μαχαίρι, 1988, (Διασκευή)

¹ φανφαρονισμός: τα μεγάλα λόγια χωρίς αντίκρισμα ουσίας τα οποία εκφέρονται για λόγους εντυπωσιασμού

² φαρισαισμός: υποκρισία, η συμπεριφορά, εκείνη που τυπικά υπηρετεί έναν σκοπό, αλλά στην πραγματικότητα τον φθείρει

ΚΕΙΜΕΝΟ 2: Η Αθηναϊκή Ακρόπολη

Η ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΕΝΕΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ UNESCO ΤΟ 1987

Αποσπάσματα από τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία η εγγραφή του αρχαιολογικού χώρου έγινε δεκτή από την Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς:

ΚΡΙΤΗΡΙΟ I: Η Ακρόπολη της Αθήνας είναι η ύψιστη έκφραση της προσαρμογής της αρχιτεκτονικής σε φυσικό περιβάλλον. Πρόκειται για μια μεγαλοπρεπή σύνθεση όπου οι όγκοι βρίσκονται σε τέλεια αρμονία, δημιουργώντας ένα μνημειώδες τοπίο μοναδικής ομορφιάς, που αγκαλιάζει ένα σύνολο αριστουργημάτων του 5^{ου} αιώνα π.Χ.: τον Παρθενώνα, τα Προπύλαια, τον ναό της Αθηνάς Νίκης και το Ερέχθειο.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ II: Τα μνημεία της Αθηναϊκής Ακρόπολης έχουν ασκήσει σημαντική επιρροή, όσον αφορά την Κλασική αρχιτεκτονική, όχι μόνον κατά τη διάρκεια της ελληνικής και ρωμαϊκής αρχαιότητας, όταν θεωρούνταν υποδειγματικά πρότυπα στο Μεσογειακό κόσμο, αλλά και στη σύγχρονη εποχή.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ III : Η Ακρόπολη της Αθήνας έχει ένα ιδιαίτερο νόημα για την αρχαία ελληνική θρησκεία: είναι ο ιερός χώρος όπου γεννήθηκαν οι θεμελιώδεις μύθοι της πόλης.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ IV: Η Ακρόπολη της Αθήνας εκφράζει τον πολιτισμό της Ελλάδας για περισσότερο από μία χιλιετία.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ V: Η Αθηναϊκή Ακρόπολη είναι άμεσα συνδεδεμένη με γεγονότα και ιδέες που δεν λησμονήθηκαν ποτέ στην ιστορία. Τα μνημεία της παραμένουν ζωντανή παράδοση του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, των Φιλιππικών του Δημοσθένη, των λόγων του Αποστόλου Παύλου. Κρατούν ζωντανή τη μνήμη ενός πολύτιμου τμήματος της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας.

UNESCO, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ, ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥΣ Ή ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥΣ
ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΤΗΣΗΣ.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, Η Νοσταλγός

ΠΕΡΙΛΗΨΗ. Η 25χρονη ηρώιδα του διγημάτος, η Λαλιώ, είναι παντρεμένη με τον μπάρμπα-Μοναχάκη, ο οποίος είναι πολύ μεγαλύτερος. Η Λαλιώ, που έχει αναγκαστεί να ακολουθήσει τον άντρα της στο νησί του, αδυνατεί να προσαρμοστεί και ζητά διαρκώς την επιστροφή της κοντά στους δικούς της. Ο 18χρονος Μαθιός, γείτονας της Λαλιώς, την έχει ερωτευτεί και αποζητά κάθε ευκαιρία για να είναι κοντά της. Η πρόταση για έναν περίπατο στην παραλία του νησιού θα αποτελέσει την αφορμή για να πάρουν μια βάρκα και να κάνουν τον κύκλο του λιμανιού. Τους δύο νέους θα καταδιώξει ο σύζυγος της κοπέλας και θα τους προλάβει ακριβώς τη στιγμή που φτάνουν στο νησί της. Εκεί, ο μπάρμπα-Μοναχάκης θα ζητήσει απ' τη Λαλιώ να τη συνοδέψει στο σπίτι των δικών της κι εκείνη θα αποχαιρετήσει τον Μαθιό.

*** [ΚΕΦ. 6]

Είχε καθίσει όχι πολύ παράμερα απ' αυτής, τόσο πλησίον της ώστε να μη δύναται ανέτως να την κοιτάζει, και τόσο μακράν της ώστε να μη φθάνη να αισθανθή του θερμού

χρωτός και της αναπνοής της την γειτνίασιν. Και όμως επεθύμει να την βλέπη, εωσότου εξαλίσθη να κοιτάζη πλέον τα κύματα.

Ο νέος έβγαλε το λεπτόν και κοντόν επανωφόρι του και τη παρεκάλει να σκεπασθή με αυτό διά να μη κρυώσει, διότι, όσον επροχώρει η νύξ, ήρχισε να κατεβαίνει από τα βουνά το απόγειον. Εκείνη ηρνείτο να δεχθή το ένδυμα, λέγουσα ότι ουδόλως ησθάνετο ψύχος· ήτο μάλιστα πολύ ζεστή.

Ο Μαθιός δεν επέμεινε περισσότερον και ήρχισε ν' αναλογίζεται τα κατ' αυτήν, όσον μέρος της τύχης της και της ζωής της ήτο γνωστόν αυτώ. Διότι η νεαρά γυνή είχε σχετισθή με τους οικείους του κατά την βραχειάν διατριβήν* της εν τη νήσω. Δεν ήτο η Λιαλιώ εις την πρώτην της νεότητα, καίτοι έσωζεν όλην σχεδόν την παρθενικήν δρόσον. Ουδ' ήτο νεόνυμφος εις τον μετά του κυρ Μοναχάκη γάμον της. Ήτο εικοσιπεντούτις και είχε νυμφευθή προ πέντε ετών. Ο κυρ Μοναχάκης την είχε λάβει εις δεύτερον γάμον, αφού έθαψε την πρώτην γυναίκα του και υπάδρευσε την κόρην του, κατά εν έτος πρεσβυτέραν της Λιαλιώς. Του εφαινετο ότι εγίνετο αυτός κατά είκοσιν έτη νεώτερος, νυμφευομένος την εικοσαετή ταύτην παιδίσκην... ΑΛΛ' ενόσω έμενε μακράν του τόπου της γεννήσεώς του, υπηρετών παντού όπου η Κυβέρνησις ήθελε τον μεταθέσει ως οικονομικόν υπάλληλον, το Λιαλιώ δεν υπέφερε πολύ. Έμενε πλησίον των γονέων της, αδυνατούσα ν' ακολουθήση τον κυρ Μοναχάκην εις τας αθιγγανικάς ανά την Ελλάδα περιπλανήσεις, όπου εκάστοτε τον επετούσαν, καθώς έλεγεν ο ίδιος, «σαν παλιόβαρκα, μπάτει από δω, μπάτει από κει*».

Α, δεν έπνεεν εκεί αήρ πρόσφορος διά τα άνθη τα αβρά, κι εκεί αύτη θα εμαραίνετο εις ένα μήνα, αν ετόλμων βέβηλοι χείρες να την μεταφυτεύσωσιν. Η γάστρα ήτο αλαβαστρίνη, το φυτόν ήτο εύθραυστον και το άνθος απέπνεε λεπτήν ευωδιάν, ήτις δεν ήτο διά βαναύσους ρώθωνας. ΑΛΛ' όταν τελευταίον ο κυρ Μοναχάκης μετετέθη, μετά πολλάς προσπαθείας, εις την γείτονα νήσον, τότε έπεισε τον πενθερόν του, όστις έτρεφε προς αυτόν μεγίστην υπόληψιν μεταξύ όλων των συνομηλίκων, να του στείλη εις την έδραν του το Λιαλιώ, διά να συζή μετ' αυτής υπό την ιδίαν στέγην. Η Λιαλιώ κλαίουσα απεχαιρέτισε την προγονήν της, προς ην έτρεφεν αδελφικά αισθήματα, λεχώ ούσαν και παύσασαν να έχη τον φόβον μη τυχόν αποκτήση μικρόν ετεροθαλή αδελφόν, θείον του νεογνού της, κι επιβιβασθείσα εις πλοίον μετέβη ή μάλλον μετεκομίσθη εις την γείτονα νήσον.

Την ημέραν του καλού της ερχομού, ο κυρ Μοναχάκης έκαμε μεγάλην χαράν* εις τους φίλους του, αλλ' από της επαύριον έπαυσε να δέχεται κατ' οίκον. Και τούτο ουδέν το παράξενον είχε, καθότι αυτός μάλιστα ουδέποτε ευρίσκετο κατ' οίκον. Ήτο ή εις το γραφείον του ή εις το καφενείον. Ήναπτε την οργυριαίαν* τσιμπούκαν του, η οποία έκαιεν ακοίμητος σχεδόν καθ' όλον το μήκος της κυανοβαφούς βράκας του, και ήτο εύθυμος, πολύλογος πάντοτε και θορυβώδης καγχαστής, με τας παρειάς τόσον κοκκίνας, όσον σχεδόν και το υψηλόν άλικον* φέσι του, το οποίον έκλινε μετριώς διά μικράς πτυχής προς το δεξιόν ους, μετά της απλουμένης εις τον ώμον μακράς και στρεπτής* φούντας.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟ

Προτεινόμενα Θέματα Γ' ΓΕ.Λ.

Γ8

Από της δευτέρας εβδομάδος η Λιαλιώ, οσάκις ήτο έξυπνος κατά τας μεσονυκτίους ώρας καθ' ας αυτός επανήρχετο οίκαδε, δεν έπαυε να γογγύζη και ν' απαιτή όπως την στείλη οπίσω εις την πατρίδα της. Δεν ηδύνατο να ζήση, έλεγε, μακράν των γονέων της. Και τω όντι, από των πρώτων ημερών του ξενιτευμού, η καρδιά ήρχιζε να της πονή, η όρεξις της εκόπη και το πρόσωπόν της εχλώμιαζεν. Αλλ' ο μπαρμπα-Μοναχάκης αυστηρώς της έδωκε να εννοήση ότι δεν ήρμοζεν, αφού άπαξ ήλθε, να του φύγη τόσον γρήγορα. Ανέπτυξε μακράν θεωρίαν, καθ' ην η γυνή οφείλει να είναι παντού όπου ευρίσκεται ο σύζυγός της, διότι άλλως ματαιούται ο σκοπός του χριστιανικού γάμου, όστις, κατά τας ορθοδοξότερας πηγάς, είναι όχι η πολλαπλασίασις του γένους αλλ' η σωφροσύνη του ανδρός και της γυναικός, διότι άλλως, είπεν, εν περιπτώσει ατεκνίας, φυσικά θα εθεσπίζετο το διαζύγιον· και προς πολλαπλασίασιν του γένους αρκεί, εκτός τούτου, ο φυσικός γάμος, όστις είναι άλλος παρά τον θρησκευτικόν και τον πολιτικόν γάμον, και της αράδιασε ρητά πολλά εκ των δύο Διαθηκών, οίον «Τούτο νυν οστούν εκ των οστέων μου και σαρξ εκ της σαρκός μου» και «ους ο θεός συνέζευξεν, άνθρωπος μη χωριζέτω» και «ο ανήρ κεφαλή εστί της γυναικός»· και τα τοιαύτα.

Εκείνη έπνιξε τους λυγμούς της ανάμεσα εις τας δύο παλάμας των χειρών της και εις τας δύο πλεξίδας της, και με τα δύο κλωνιά του λευκού τουλπανίου* εσπόγγισε τα ίχνη των δακρύων της.

(απόσπασμα)

*διατριβή: παραμονή

*μπάτει από δω μπάτει από κει: γύρισε από τη μια μεριά, γύρισε από τη ν άλλη

*χαρά: γλέντι

*οργανιαία: πελώρια

*άλικο: κόκκινο

*στρεπτής: που μπορεί να περιστρέφεται

*τουλπάνι: μαντίλι

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να συνοψίσεις τα **κριτήρια** σύμφωνα με τα οποία η εγγραφή της Αθηναϊκής Ακρόπολης έγινε δεκτή από την Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς σε 60 λέξεις περίπου.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B1. «Καιρός είναι η έννοια Έλληνας να δώσει τη θέση της στην έννοια άνθρωπος.» Να σχολιάσεις την παραπάνω άποψη του Κ1 σε μία(1) παράγραφο 80 λέξεων με τη μέθοδο της αιτιολόγησης.

Μονάδες 10

B2α. Να αιτιολογήσεις την επιλογή του συγγραφέα του Κ1 να ξεκινήσει το κείμενό του με

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟ

Προτεινόμενα Θέματα Γ' ΓΕ.Λ.

Γ8

ερωτήσεις. Τι επιτυγχάνει μ' αυτόν τον τρόπο ι. στην οργάνωση του κειμένου, β. στην ανταπόκριση του δέκτη;

Μονάδες 7

B2β. Ο συγγραφέας του Κ1 στην 3^η παράγραφο κάνει επίκληση στη λογική. Να αναλύσεις τα μέσα που χρησιμοποιεί και να εξηγήσεις πώς υπηρετούν τον επικοινωνιακό στόχο του.

Μονάδες 8

B3α. Ο συγγραφέας του Κ1 στην 2^η παράγραφο: «Στις μέρες μας πολύ γιορτάζονται τα «παραδοσιακά» και προστατεύονται όχι μόνο απ' τις αρχές, αλλά κι από τους συλλόγους, κι από τα κόμματα και από τις πολιτικές παρατάξεις. Θα' χετε ακούσει πως όλοι σκίζονται να μη χαθεί το «πρόσωπό» μας, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μας, και δίχως να' χουμε δραχμή αποφασίζουμε τη διατήρηση κάθε σπιτιού και κάθε χώρου, μες στον οποίο κάποιος πρόγονος έζησε. Χώρια που υπάρχουν εκπομπές στην τηλεόραση, όπου καλοδιατηρημένες Κυρίες με οδοντιατρική άρθρωση και συνεχώς δακρύζοντα μάτια, προσπαθούν να μας πείσουν πως κάθε πρόγονος, όλοι οι πρόγονοι, αρκεί να μην είναι κάποιος ζωντανός, υπήρξαν όλοι τους υπέροχοι, γενναίοι και εθνικοί. Και αυτά δε χωράνε αμφισβήτηση και κριτική.» υιοθετεί ένα ειρωνικό ύφος.

α. Να αιτιολογήσεις την επιλογή του. (Μονάδες 4)

β. Να μεταγράψεις το απόσπασμα σε πλάγιο λόγο και σε ύφος που προσιδιάζει στον επιστημονικό λόγο. (Μονάδες 8)

Μονάδες 10

B3β. Να αναγνωριστεί το είδος της σύνταξης και να γραφεί στην αντίθετη φωνή το παρακάτω απόσπασμα. Τι αλλάζει ως προς το ύφος;

«Να μη χάσουμε την εθνική μας ταυτότητα. Αλλά κανείς δεν επιχειρεί να διευκρινίσει ποια στοιχεία ακριβώς συνθέτουν την ταυτότητά μας.»

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Γ

Σε ποια συναισθηματική κατάσταση βρίσκεται η Λαλιώ; Με ποια εκφραστικά μέσα αποδίδεται αυτή; Εσένα, ποια συναισθήματα σου προκαλεί;

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

ΚΕΙΜΕΝΙΚΟ ΕΙΔΟΣ: Γραπτή Εισήγηση

ΑΦΟΡΜΗ: Παγκόσμια Ημέρα Μουσείων

ΠΟΜΠΟΣ: Μαθητής

ΑΠΟΔΕΚΤΗΣ: Μέλη του τμήματος Έρευνας και Μουσειολογίας και Μέλη της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την προώθηση της επιστροφής των πολιτιστικών αγαθών στις χώρες προέλευσής τους της Unesco, Ευρωπαίοι μαθητές και εκπαιδευτικοί

ΘΕΜΑ: «Προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.»

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟ

Προτεινόμενα Θέματα Γ' ΓΕ.Λ.

Γ8

Λαμβάνοντας υπόψη τα Κείμενα Αναφοράς, να αναπτύξεις τις απόψεις σου σχετικά με την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς κάθε χώρας και τους λόγους για τους οποίους πρέπει το ευρύ κοινό να πλησιάσει και να γνωρίσει τους χώρους και τα μνημεία της πολιτιστικής του κληρονομιάς. Να κάνεις ειδική αναφορά το ζήτημα των Γλυπτών του Παρθενώνα. (400 λέξεις)

Μονάδες 30